

Allerzielen 2025

Inleiding:

Al eeuwen lang komen mensen op deze dag, Allerzielen, samen om hun dierbare doden te gedenken. Stilstaan bij onze doden is niet zo makkelijk. Daarvoor grijpt de dood teveel in ons leven in. De dood is altijd verlies; ze laat een leegte achter in ons hart. Is er dan geen troost? Gelukkig wel, in tweeërlei zin. De eerste is dat we niet alleen staan. We gedenken onze doden samen en delen daarmee onze smart. De tweede is dat we mogen geloven dat de dood niet het laatste woord heeft. Dat er een God is die alle leven zin geeft. Het leven van alle mensen. Ook van hen die te vroeg zijn heengegaan. Met die troostende gedachte mogen we God nu vragen om ontferming en vergeving.

Overweging:

In het evangelie van deze dag zijn twee mensen onderweg. Twee mensen die pas de meest traumatische gebeurtenis van hun leven hebben meegemaakt: de kruisdood van Jezus. Onderweg van Jeruzalem naar Emmaüs. Wat ze daar van plan zijn te gaan doen wordt niet vermeld. Misschien wel niets. Hun leven heeft naar hun gevoel immers geen zin meer. Ze zijn ontroostbaar, zoals veel mensen die iets rampzaligs hebben meegemaakt. Typisch is dat Lucas slechts één van de twee een naam geeft: Kleopas. Niemand weet wie dat was; zijn naam wordt verder nergens in de bijbel genoemd. De tweede heeft helemaal geen naam. Wie was dat? Dat mogen we van Lucas zelf invullen; misschien zijn we het zelf wel; een van de anonieme leerlingen van Jezus die teleurgesteld is in de afloop.

Maar dan voegt zich iemand bij hen; ze weten niet wie het is, maar ze maken van de gelegenheid gebruik om hun hart te luchten. En ze vinden tenminste een luisterend oor. En zoals gezegd: dat is iets. Maar dan begint die derde persoon te spreken, na eerst goed geluisterd te hebben. Hij begint te spreken over de Messias, de beloofde Messias die Israël zou redden. En Hij herinnert hen aan de Schriften waarin staat dat de Messias geen Messias kan zijn zonder eerst te lijden. Naar onze tijd vertaald: de weg naar geluk is nu eenmaal bijna altijd een omweg, een omweg die voert langs tal van tegenslagen en teleurstellingen. Dat is nu eenmaal vaak de realiteit van onze levensreis. De twee herkennen Hem nog steeds niet, maar ze beginnen misschien al aan te voelen dat Hij iets belangrijks te zeggen heeft, dat ze misschien toch iets van Hem kunnen leren.

Ze nemen in elk geval de regels van gastvrijheid in acht en nodigen Hem uit om mee te komen eten. Wie weet heeft Hij nog meer te vertellen. Maar veel vertellen doet Hij niet meer; Hij breekt het brood en deelt het uit, net als bij de broodvermenigvuldiging en bij het laatste avondmaal. En dat is voldoende. Nu herkennen ze Hem. En meteen is Hij verdwenen. Ze vinden dat niet eens erg, integendeel, ze zijn vervuld van vreugde. Want nu weten ze: Jezus leeft, al is het niet meer zoals voor de kruisdood. Hij leeft en is in hun midden. Zijn missie is

niet voor niets geweest. En wat belangrijker is: zijn missie gaat door, tot op de dag van vandaag. En ons reisverhaal gaat door: door naar elkaar te luisteren, open te staan voor de wijsheid van anderen, en door samen te delen wat we hebben. Dan mogen we erop vertrouwen dat onze levensreis, ondanks tal van ongewenste omwegen, uiteindelijk goed afloopt en we op onze bestemming aankomen. Amen.

Jan van de Laar, pastor